

Valtionosuudet

Taloustorstai

2.5.2019

Sanna Lehtonen
@lehtonenKL

Sannalle tulleita kysymyksiä

- Miten **arvioida** vuoden 2020 valtionosuuksia?
- Onko oletettavissa, että valtionosuudet **laskisivat** seuraavien parin vuoden aikana radikaalisti?
- **Uudistetaanko** järjestelmää kokonaisuutena nyt kun sote-/maku-uudistus kaatui?

TEKNINEN

Kuntatalousohjelma 2020–2023, Kevät 2019

Valtiovarainministeriön julkaisuja – 2019:30

Kuntatalousohjelma

Kuntatalousohjelma vuosille 2020–2023 on laadittu kevään 2019 ns. teknis- (JTS) valmistelun yhteydessä. Kuntatalouden tilaa ja hallituksen toimenpiteitä kuvataan uusimman käytössä olevan tiedon pohjalta.

Kuntatalousohjelma arvioi kuntatalouden ke-

Kuntatalousohjelman painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja valti- Toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu koko kuntatalouden lisäksi kuntako- rahoitusperiaatteen toteutumisen näkökulmasta.

Kuntatalousohjelma on valmisteltu valtiovarainministeriön nimeämässä si- keskeiset kuntien tehtävälainsäädäntöä ja kuntatalouteen vaikuttavia valti- ministeriöt sekä Suomen Kuntaliitto. Valtion ja kuntien välinen neuvottelu- neuvottelukunnassa sekä sille valmistelutyötä tekevässä talousjaostossa.

Kuntatalousohjelma 2020–2023, kevät 2019 PDF 1,8MB

Kuntatalousohjelma 2020–2023, esitysmateriaali PDF 712kB

Aikaisemmat kuntatalousohjelmat:

Valtiovarainministeriö,

Kuntatalousohjelma 2020–2023

Julkaistu 4.4.2019

Seuraava päivitys (Syksy 2019)
julkaistaan 9-10/2019

Google: "Kuntatalousohjelma 2020"

Kuntatalous- ohjelma vuosille 2020-2023 julkaistiin 4.4.2019.

Valtionosuuden muutos **+12 %** vuodesta 2019 vuoteen 2020!

Taulukko 14. Kuntien ja kuntayhtymien valtionavut, milj. euroa, kehysvuodet vuoden 2020 hintatasossa

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Laskennalliset valtionosuudet	9 634	9 547	10 571	10 531	10 751	10 987
VM, peruspalvelujen valtionosuus	8 577	8 492	9 481	9 442	9 657	9 897
OKM ¹	1 057	1 056	1 090	1 089	1 093	1 090
– siitä kuntayhtymät	993	995	1 010	1 008	1 008	1 008
Muut valtionavut hallinnonaloittain, yht.	1 106	997	956	905	885	883
OM	30	20	3	7	7	11
SM	5	5	5	5	5	5
VM	149	43	50	50	50	50
OKM	230	225	204	196	196	196
MMM	6	6	7	6	6	6
LVM	40	40	40	40	40	40
TEM	222	222	202	259	255	250
STM	398	405	431	330	316	316
YM	26	30	15	12	9	9
Valtionavut yhteensä	10 740	10 544	11 527	11 436	11 635	11 870

Miten tulisi ottaa huomioon vuoden 2020 talousarvion valmistelussa?

Peruspalvelujen valtionosuus (VM) kasvaa **+989 miljoonaa euroa vuonna 2020**

Lähde: Kuntatalous-
ohjelma vuosille
2020-2023
(4.4.2019).

- Kuntien valtionavut ovat vuonna 2020 noin **11,5 mrd. euroa**.
- Peruspalvelujen valtionosuus on tästä 9,5 mrd. euroa, jossa on **lisäystä vuoteen 2019 verrattuna noin 1,0 mrd. euroa**.
- Kasvu johtuu
 - **Kilpailukyky sopimuksen** päättymisestä: **lomarahojen leikkaukseen** liittyvän valtionosuuden vähennyksen päättyminen vuoteen 2019 (**+315 milj. €**)
 - kevään 2018 julkisen talouden suunnitelmassa päätetystä kilpailukyky sopimukseen liittyvästä **kompensaatiosta** (kaksinkertainen valtionosuusleikkaus) (**+237 milj. €**),
 - **indeksikorotuksesta** (määräaikainen laki indeksijäädytyksistä vuosina 2016-2019 päättyy) (**+187 milj. €**),
 - valtion ja kuntien välisestä **kustannustenjaon tarkistuksesta** (**+101 milj. €**) sekä
 - **verotulomenetysten kompensaatioiden** kasvusta (**+215 milj. €**).

Valtionosuudessa huomioon otettava indeksikorotus on **+ 2,7 % (+187 milj. €) vuonna 2020**

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Valtionosuusindeksi:							
Peruspalvelujen hintaindeksi ¹⁾ , muutos	-1,1	1,4	2,4	3,0	2,7	2,6	2,5
Valtionosuusindeksi, muutos	-0,5	1,4	1,6	2,7	2,7	2,6	2,5

Lähde: Kuntatalousohjelma vuosille 2020-2023 ([4.4.2019](#)), liite 3 (s. 80).

Kuntatalous- ohjelma 2020-2023

Taulukko 14.
Kuntien ja kuntayhtymien
valtionavut, milj. euroa

(sivu 53)

Taulukko 14. Kuntien ja kuntayhtymien valtionavut, milj. euroa, kehysvuodet vuoden 2020 hintatasossa

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Laskennalliset valtionosuudet	9 634	9 547	10 571	10 531	10 751	10 987
VM, peruspalvelujen valtionosuus	8 577	8 492	9 481	9 442	9 657	9 897
OKM ¹	1 057	1 056	1 090	1 089	1 093	1 090
– siitä kuntayhtymät	993	995	1 010	1 008	1 008	1 008
Muut valtionavut hallinnonaloittain, yht.	1 106	997	956	905	885	883
OM	30	20	3	7	7	11
SM	5	5	5	5	5	5
VM	149	43	50	50	50	50
OKM	230	225	204	196	196	196
MMM	6	6	7	6	6	6
LVM	40	40	40	40	40	40
TEM	222	222	202	259	255	250
STM	398	405	431	330	316	316
YM	26	30	15	12	9	9
Valtionavut yhteensä	10 740	10 544	11 527	11 436	11 635	11 870

Valtionosuuden muutos 2019 → 2020 on **+12 %** ja
2020 → 2021 on **-0,4 %**.

Lopullinen laskelma kunnan valtionosuudesta ja kotikuntakorvauksista vuonna 2019

Lähde: VM / OKM 31.12.2018

Kunta	A Asukas- luku	B Kunnan perus- palvelujen valtionosuus	C siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	D Muut opetus- ja kulttuuri- toimen valtionosuudet	E Valtion- osuudet yhteensä	F	G MUUTOS 2018 --> 2019	H
	31.12.2017						prosenttia	€/asukas
Kaikki kunnat	5 483 64						-0,8 %	-13
49 Espoo	279 04						9,6 %	15
79 Harjavalta	7 15						-9,6 %	-148
109 Hämeenlinna	67 66						-3,5 %	-47
139 Ii	9 96						-1,2 %	-32
146 Ilomantsi	5 12						0,3 %	13
181 Jämijärvi	1 86						-3,4 %	-101
205 Kajaani	37 23						-1,0 %	-28
244 Kempele	17 53						-1,4 %	-20
271 Kokemäki	7 38						0,6 %	13
433 Loppi	8 02						2,0 %	38
505 Mäntsälä	20 80						-0,4 %	-5
531 Nakkila	5 521	11 271 053	3 083 424	-465 239	10 805 814	-295 255	-2,7 %	-53
694 Riihimäki	29 021	35 945 365	637 983	-1 177 382	34 767 983	-504 184	-1,4 %	-17
702 Ruovesi	4 459	13 757 104	2 772 836	-697 890	13 059 214	-547 650	-4,0 %	-123
758 Sodankylä	8 545	25 847 788	2 716 496	-718 928	25 128 860	-543 873	-2,1 %	-64
832 Taivalkoski	4 058	18 083 011	3 736 731	-158 085	17 924 926	-10 796	-0,1 %	-3
845 Tervola	3 068	10 052 938	2 229 761	-80 560	9 972 378	-308 158	-3,0 %	-100
853 Turku	189 669	216 337 445	541 192	35 409 924	251 747 369	-4 633 042	-1,8 %	-24

**Kuntakohtaiset
valtionosuuslaskelmat
8.5.2019
www.kuntaliitto.fi**

**Harkinnan-
varainen
valtionosuuden
korotus
haettavissa
muutaman
vuoden tauon
jälkeen taas
vuonna 2019**

**Hakuilmoitus
julkaistaan
toukokuussa!**

Valtionosuudet

puolueiden vastauksissa hallitus-tunnustelijalle 30.4.2019

"Valtionosuusjärjestelmää uudistettaessa **harva-asutuksen** ja **saaristoisuuden** tulee olla valtionosuuksia korottava kriteeri."

vasemmisto

"Mikäli talouden keskeisissä tavoitteissa ml. työllisyysasteen nostamisessa, ei edetä, tulee hallituksen tarvittaessa ryhtyä toimiin julkisen talouden rahoitusaseman tasapainon saavuttamiseksi **menosopeutuksin**."

KOKOOMUS

"Valtionosuusjärjestelmässä on huomioitava nykyistä paremmin **metropolialueen** ja **suurten kaupunkien** erityishaasteet."

"Kaikkien koulutusasteiden ja tutkimuksen **perusrahoituksen** tulee olla pitkäjänteistä ja ennakoitavaa. Lyhyen aikavälin projektien [valtionavustus] sijaan tarvitaan riittävä perusrahoitus [valtionosuus]."

"**Perusterveydenhuollon** resursseja pitää lisätä, erityisesti lääkäri- ja muita vakansseja."

"On tärkeää säilyttää **lähikoulut**. **Erityisoppilaille** pitää antaa opetusta erillisissä luokissa."

"Vanhustenhoidon epäkohtiin puututaan muun muassa tiukemmalla lainsäädännöllä ja riittäville resursseille, eikä Keskusta hyväksy **valtionosuuksien leikkauksia**, joilla vaarannetaan kuntien peruspalveluita kuten sivistystoimi, varhaiskasvatus ja vanhushoiva."

"Kuntien valtionosuusjärjestelmää on uudistettava siten, että myös **alhaisen syntyvyyden kunnissa** voidaan tarjota laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus lapsille."

"**Sote-alueen rahoituksen** tulee perustua valtionosuusjärjestelmään ja kuntaveroon sisältyvään sote-osuuteen."

Kristillisdemokraatit
ARVOISTASI POLITIIKKAA.

"Sote-kunnat saivat **verotusoikeuden**, mikä vahvistaisi niiden aitoa itsehallintoa ja liikkumavaraa palveluiden järjestämiseksi. Lisäksi ne saavat valtionosuuksia ja voivat periä asiakasmaksuja. Jokainen sote-kunta kuuluisi myös yhteen viidestä **erityisvastuualueesta**, jotka vastaavat erityisen vaativan tason palveluiden järjestämisestä."

Kuntaliiton Taloustorstai

- ajankohtaistietoa kuntien taloudesta

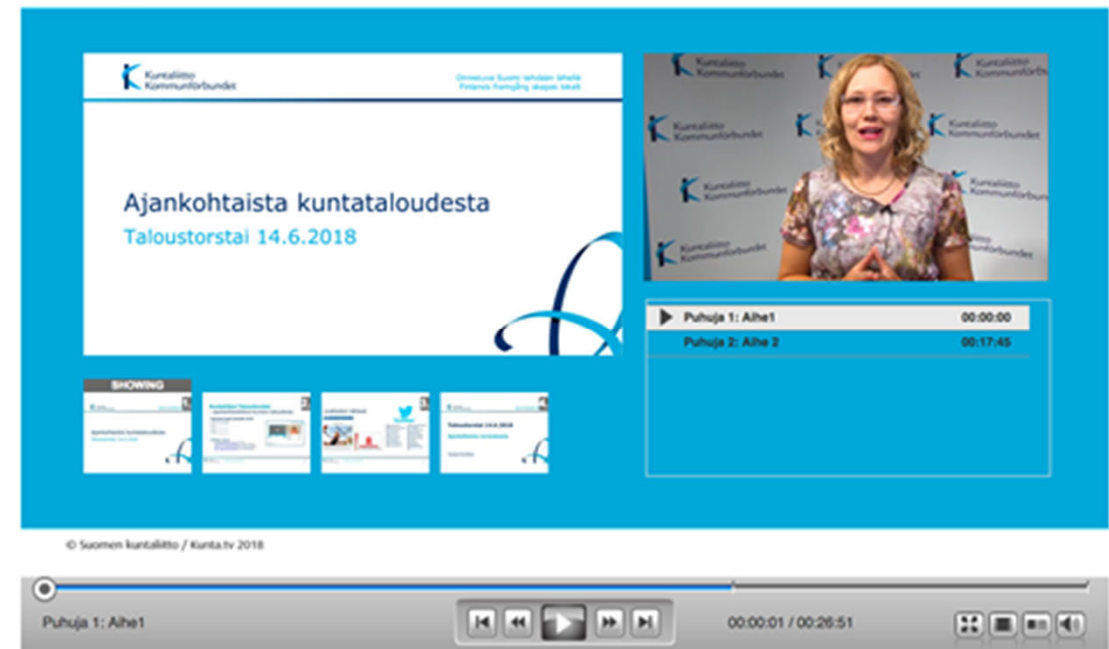
Taloustorstai

Taloustorstait

- TO 2.5.2019
- TO 13.6.2019

Lisätiedot ja aiheitoiveet:

- kehittämispäällikkö Sanna Lehtonen,
sanna.lehtonen@kuntaliitto.fi , p. 050 575 9090
- tutkimussihteeri Tuija Valkeinen,
tuija.valkeinen@kuntaliitto.fi, p. 050 548 1440

Kiitokset mielenkiinnosta!

Sanna Lehtonen

050-5759090

Sanna.Lehtonen@kuntaliitto.fi

@lehtonenKL

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

